

---

1. Algemeen

1.1 Diplomatieke en consulaire ambtenaren alsmede hun gezinsleden en personeel

De vreemdelingen van de categorie waarop de bepalingen van dit hoofdstuk betrekking hebben dienen te worden onderscheiden in drie groepen:

a) niet-duurzaam verblijf

Op vreemdelingen die in Nederland werkzaamheden verrichten als lid van een diplomatieke zending of consulaire post, hun gezinsleden en hun personeel, is de Vreemdelingenwet niet van toepassing indien zij niet-duurzaam in Nederland verblijven.

Op grond van de Weense Verdragen inzake het Diplomatiek Verkeer c.q. de Consulaire Betrekkingen komt hun een bijzondere status toe.

Zij worden door de Minister van Buitenlandse Zaken in het bezit gesteld van een speciaal identiteitsbewijs (het zg. 'legitimatiebewijs' -zie C 18).

Dit houdt onder meer in dat zij niet behoeven te beschikken over een vergunning tot verblijf of tot vestiging en in het algemeen niet onderworpen zijn aan de verplichtingen, welke in het belang van het toezicht op vreemdelingen zijn gesteld.

Evenmin kunnen op hen de maatregelen van uitzetting en bewaring krachtens de Vreemdelingenwet worden toegepast.

Hun toegang, toelating en verblijf hier te lande richten zich naar de algemene regelen van volkenrecht.

Het vorenstaande houdt echter niet in dat zij zijn vrijgesteld van de - ook voor andere vreemdelingen geldende - verplichting om zich bij in- en uitreis langs een doorlaatpost te begeven en zich aldaar, of bij verblijf binnenslands, desgevraagd te legitimeren (zie ook onder 1.4).

Zowel bij de grenscontrole als bij de uitoefening van het binnenlands vreemdelingentoezicht mag van hen echter niet gevraagd worden, aan te tonen dat zij over voldoende middelen van bestaan beschikken en mogen aan hen geen gegevens worden gevraagd omtrent doel en duur van hun verblijf in ons land. Ook blijft ten aanzien van hen controle aan de hand van Opsporingsregister of Opsporingsblad achterwege.

Het bezit van eerdergenoemd legitimatiebewijs stelt de houder vrij van visumplicht in geval van terugkeer naar Nederland (zie A 3, onder 2d, en bijlage 3b, WV onder A).

b) duurzaam verblijf

Op vreemdelingen die reeds een jaar of meer op grond van art. 9 of 10 Vw in Nederland verblijven, die gerechtigd zijn arbeid al dan niet in loondienst te verrichten en in dienst treden van een diplomatieke missie of consulaire post, blijft de Vreemdelingenwet in volle omvang van toepassing. Het betreft met name vreemdelingen die door de diplomatieke zending of consulaire post lokaal zijn geworven.

Hun komt slechts beperkte immuniteit van rechtsmacht en onschendbaarheid toe ten aanzien van officiële handelingen verricht in de uitoefening van hun functie.

Vreemdelingen van deze categorie ontvangen wel een legitimatiebewijs afgegeven door het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Daarop wordt echter een aantekening geplaatst, waaruit bovengenoemde, niet-bijzondere, status blijkt.

Lokaal geworven personeel dat vóór 1 augustus 1987, vanaf welke datum het onderscheid tussen duurzaam en niet-duurzaam verblijf wordt gemaakt, in het bezit was van een legitimatiebewijs afgegeven door de Minister van Buitenlandse Zaken behoudt de verworven bijzondere status tot beëindiging van het dienstverband (zie ook de inleiding op bijlage C 18, over de door de Minister van Buitenlandse Zaken afgegeven legitimatiebewijzen.)

c) doorreis

Ten aanzien van diplomatieke en consulaire ambtenaren, hun gezinsleden en personeel, welke slechts op doorreis in Nederland zijn, is de Vw niet van toepassing voor zover het de doorreis naar of terugkeer van de diplomatieke zending of consulaire post in een derde land betreft. Hetgeen onder a is opgemerkt over de bijzondere status geldt mutatis mutandis. Deze vreemdelingen zijn wel onderworpen aan de visumplicht, indien op hun land van toepassing.

1.2

Diplomatieke en consulaire koeriers

Deze vreemdelingen zijn óf beroepskoeriers óf als zodanig voor één reis aangewezen.

Zij zijn voorzien van een officieel document waaruit hun status en het aantal pakketten welke de diplomatieke of consulaire tas vormen, blijkt. De pakketten dragen aan de buitenkant duidelijk zichtbare kentekenen, waaruit hun aard blijkt.

De koerier geniet persoonlijke onschendbaarheid (de dwangmiddelen uit artikel 19, tweede en derde lid van de Vreemdelingenwet kunnen niet worden toegepast, evenmin onderzoek aan kleding en lichaam).

De tas mag niet worden geopend of ingenomen.

De koeriers zijn, voorzover op hun land van toepassing, visumplichtig.

1.3 Andere geprivilegieerde personen

In gelijke zin als onder 1.1 sub a is de Vreemdelingenwet in het algemeen evenmin van toepassing op vreemdelingen die een bijzondere status bezitten krachtens een internationale overeenkomst, waarin (mede) bepalingen zijn opgenomen omtrent hun verblijfsrechtelijke positie.

De te onderscheiden categorieën van geprivilegieerde personen, als in deze paragraaf bedoeld, zijn hierna onder 2 genoemd.

Zij zullen zich desgevraagd moeten kunnen legitimeren aan de hand van het bij de desbetreffende categorie vermelde document, dan wel moeten kunnen aantonen dat zij zich in de functie of de hoedanigheid waaraan zij hun geprivilegieerde positie ontlenen, in ons land bevinden.

1.4 Te volgen gedragslijn bij twijfel

Op vreemdelingen, van wie niet is gebleken dat zij tot een der onder 1.1, 1.2 en 1.3 genoemde categorieën van geprivilegieerde vreemdelingen behoren, kunnen de bepalingen van de Vreemdelingenwet worden toegepast.

Het kan voorkomen, dat een vreemdeling die op voet van art. 19, eerste lid, Vw staande is gehouden ter vaststelling van zijn identiteit, zich beroept op het bezit van een bijzondere status als bedoeld onder 1.1, 1.2 of 1.3 maar niet terstond door het tonen van een legitimatiebewijs of ander document aannemelijk kan maken dat hij die status inderdaad bezit.

Dit kan met name het geval zijn t.a.v de categorieën 1.1 sub a en c (bij eerste binnenkomst in Nederland en bij functionarissen, hun gezinsleden en personeel op doorreis).

In de laatstgenoemde situatie zal een reisbiljet soms de bijzondere status aannemelijk kunnen maken.

In deze gevallen - of indien anderszins twijfel bestaat of de vreemdeling een bijzondere status bezit - dient aanstonds contact te worden opgenomen met het Ministerie van Buitenlandse Zaken, dat

hiertoe ook gedurende het weekeinde en feestdagen telefonisch bereikbaar is (070-484278). Zolang niet duidelijk is geworden dat de Vreemdelingenwet niet van toepassing is, kan gebruik worden gemaakt van de in artikel 19, tweede lid Vw toegekende bevoegdheid tot het overbrengen naar en het ophouden op een plaats bestemd voor verhoor (zie A 5). Daarbij dient wel met enige voorzichtigheid te worden gehandeld. Omtrent de wijze waarop gevallen als in voorgaande alinea bedoeld zijn afgedaan, dient steeds schriftelijk rapport te worden uitgebracht aan de Minister van Justitie (zie A 2).

1.5 Positie na beëindiging van de bijzondere status

Vreemdelingen, wier bijzondere status is beëindigd, dienen Nederland te verlaten. Op een vreemdeling die niettemin voor verblijf in Nederland in aanmerking wenst te komen is de Vreemdelingenwet in volle omvang van toepassing. Een vreemdeling dient tengevolge hiervan te voldoen aan de voorwaarden van het algemene toelatingsbeleid, met dien verstande dat indien betrokkene ten minste drie jaar onafgebroken met een bijzondere status in Nederland heeft verbleven van het vereiste van het beschikken over een machtiging tot voorlopig verblijf kan worden afgeweken (zie A 4, onder 5.6.2.3.). Deze vreemdeling is ook uitgezonderd van de regel dat toelating van buitenlandse werknemers tot de Nederlandse arbeidsmarkt uitsluitend via de wervingsprocedure dient te geschieden (zie B 11, onder 6.8.).

1.6 EEG-onderdanen

Vreemdelingen die behoren tot een der onder 1.1, 1.2 of 1.3 genoemde categorieën van geprivilegieerde vreemdelingen en die tevens onderdaan zijn van een Lid-Staat van de Europese Gemeenschappen kunnen een beroep doen op het gestelde in hoofdstuk B 4.